

ІВАНОВ Євген Михайлович (24. 02. 1873, с. Монашці Єнісей. губ., Росія — 27. 10. 1929, Харків) — історик-архівіст. 1897 закін. Харків. університет (учень [Д. Багалія](#)), де відтоді й працював архіваріусом (водночас обраний вченим архіваріусом Харків. істор. архіву). 1898–99 разом із Д. Багалієм і Д. Міллером, а згодом самостійно обстежив архіви Харків. губерн. правління, виявив рідкісні матеріали з історії Слобід. України, зокрема «Экстракт о изнеможении слободских полков» (1764) і «Топографическое описание Харьковского наместничества» (1785). У 1900–01 за дорученням Комітету з організації 12-го Археол. з'їзду в Харкові здійснив археогр. подорожі по Валків., Ізюм., Куп'ян. і Вовчан. пов. Харків. губ. з метою зібрання інформації про уряд. і фаміл. архіви. 1903–07 — секр. Комітету ред. ювіл. вид. Харків. університету. Під час рев. подій 1905 почав колекціонувати прокламації, листівки, брошури, зберігав документи парт. організацій, які 1920 передав до Харків. архіву революції. 1909–18 — секр. Харків. істор.-філол. товариства. 1918 завдяки його актив. діяльності врятовано від знищення місц. архіви жандарм. упр. і охорон. відділення. 1919–20 — зав. архів. секції Харків. губерн. комітету охорони пам'ятників мистецтва і старовини; 1921 — зав. експерт. відділу Гол. архів. упр. при Наркомосі УСРР; 1922–24 —

зав. Харків. губерн. архів. упр.; водночас від 1923 — зав. Харків. центр. істор. архіву й асп. секції історії рос. культури при каф. історії європ. культури Харків. ІНО. 1926 виявив у Моск. архіві юстиції документи з історії Лівобереж. України та Слобожанщини, які повернуто в УСРР. Розробив метод. рекомендації та інструкції з організації роботи архів. установ, брав участь у написанні проекту Декрету про охорону архівів.

Основні праці

Описание документов Харьковского отделения Исторического архива // Сб. Харьков. истор.-филол. об-ва. 1900. Т. 12; Харьковский исторический архив // Там само. 1902. Т. 14; О ссылке В. Н. Каразина // Там само. Т. 18; Багалей Д. И. и Харьковский исторический архив // Там само. Т. 20; Центральний історичний архів у Харкові (1886–1924 рр.) // Архівна справа. 1925. № 1; Українські фонди, перевезені з Москви // Там само. 1927. № 4.

Рекомендована література

1. Барвінський В. Євген Іванов. До 30-річчя творчої діяльності // Архівна справа. 1928. № 5–6;
2. Є. М. Іванов: Некролог // Там само. 1929. № 11.

[Т. В. Іванська](#)

Бібліографічний опис:

Іванов Євген Михайлович / Т. В. Іванська // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14315>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).